

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. de heer ir. E.D. Wiebes
Postbus 20401
2500 EK 'S-GRAVENHAGE

BETREFT Aanbieding Integrale kennis- en innovatieagenda voor klimaat en energie

DEN HAAG 12 maart 2019

E-MAIL

ONS KENMERK 19.43275

TOESTELNUMMER 070 3499 644

BIJLAGE(N)

Geachte heer Wiebes,

Het doet mij genoegen u bijgaand de *Integrale kennis- en innovatieagenda (IKIA) voor klimaat en energie* te kunnen aanbieden. De maatschappelijke opgave van het Klimaatakkoord stelt in alle sectoren hoge eisen aan het innovatievermogen van onze economie en samenleving. Deze agenda articuleert de benodigde kennis en innovatie voor de maatschappelijke opgave van het Klimaatakkoord. De agenda stelt kennisinstellingen, bedrijven, en ook departementen in staat om de innovatieopgaven te vertalen naar hun programmering.

Vijf missies

De vijf sectortafels van het Klimaatakkoord hebben breed gedragen afspraken gemaakt over concrete doelen en mogelijke oplossingsrichtingen om de maatschappelijke opgave aan te pakken. De Taakgroep Innovatie van het Klimaatakkoord heeft deze vertaald in vijf missies voor 2050 en tussendoelen voor 2030. De vijf missies zijn:

- a. Een volledig CO₂-vrij elektriciteitssysteem in 2050;
- b. Een CO₂-vrije gebouwde omgeving in 2050;
- c. In 2050 zijn grondstoffen, producten en processen in de industrie netto klimaatneutraal en voor tenminste 80 procent circulair;
- d. Emissieloze mobiliteit voor mensen en goederen in 2050;
- e. In 2050 is het systeem van landbouw en natuur netto klimaatneutraal.

Dertien meerjarige missiegedreven innovatieprogramma's

Deze vijf missies zijn leidend voor deze IKIA. De kennis- en innovatieopgaven om de missies te realiseren vragen langjarig commitment en een programmatische aanpak, die in deze agenda vorm krijgt in de volgende dertien zogenoemde meerjarige missiegedreven innovatieprogramma's (MMIPs):

1. Hernieuwbare elektriciteit op zee;
2. Hernieuwbare elektriciteitsopwekking op land en in de gebouwde omgeving;
3. Versnelling energierenovaties in de gebouwde omgeving;
4. Duurzame warmte (en koude) in de gebouwde omgeving (incl. glastuinbouw);
5. Het nieuwe energiesysteem in de gebouwde omgeving in evenwicht;
6. Sluiting van industriële kringlopen;

7. CO₂-vrij industrieel warmtesysteem;
8. Elektrificatie en radicaal vernieuwde processen;
9. Innovatieve aandrijving en gebruik van duurzame energiedragers voor mobiliteit;
10. Doelmatige vervoersbewegingen voor mensen en goederen;
11. Klimaatneutrale productie food en non-food;
12. Land en water optimaal ingericht op CO₂-vastlegging en -gebruik;
13. Een robuust en maatschappelijk gedragen energiesysteem.

Procesgang

Deze IKIA voor klimaat en energie is een nadere uitwerking van paragraaf D3 (pp.183-192) in het *Ontwerp van het Klimaatakkoord*. Een concept versie van deze IKIA is voorgelegd aan een brede vertegenwoordiging van de topsectoren en kennisinstellingen. Bij deze consultatie bleek brede ondersteuning te bestaan voor de missiegedreven aanpak en veel belangstelling om bij te dragen aan de verdere uitwerking en programmering. Bovendien zijn waardevolle suggesties gedaan voor aanscherping en het vervolgproces. Waar mogelijk en passend heeft de Taakgroep Innovatie suggesties verwerkt en/of opgetekend voor het vervolgproces. Tevens zal ik de voorzitter van de Taakgroep Innovatie, prof. dr. Tim van der Hagen, verzoeken de reacties van partijen op het eerdere concept integraal aan u beschikbaar te stellen ten behoeve van het vervolgproces.

Met deze IKIA wordt in mijn ogen een stevige basis gelegd voor het nieuw vorm te geven missiegedreven innovatiebeleid om de maatschappelijke opgave van het Klimaatakkoord te gaan realiseren. De volgende stap is mijns inziens dat het Rijk, onder uw aanvoering, voor deze IKIA een governance structuur inricht, die aansluit bij de governance van het Klimaatakkoord als geheel, zodat de ontwikkeling van kennis en innovaties in het teken staat en blijft staan van de doelen/missies van het Klimaatakkoord. Tevens vraagt deze agenda om stevig overheidsinstrumentarium en overheidsfinanciering om sturing te kunnen geven aan de hoge eisen aan het innovatievermogen van onze economie en samenleving, en kennisinstellingen en bedrijfsleven worden uitgedaagd hierin te participeren.

Met vriendelijke groet,

Ed Nijpels

Voorzitter Klimaatberaad